

Fagligpolitisk regnskap 2011

fra Stoltenberg II-regjeringen

Innsats for arbeidslivet

Innsats for arbeidslivet

SIDEN 2005 har vi oppnådd viktige resultater. Sammen med fagbevegelsen har vi stanset angrepene på arbeidstakernes rettigheter og vi har gjennomført en solidarisk pensjonsreform. Regjeringen har gjennom to handlingsplaner satt i verk tiltak mot sosial dumping. En kvart million flere er i arbeid. To av tre i private bedrifter. Vi styrte Norge trygt gjennom finanskrisen, med Europas laveste ledighet som resultat.

VI HAR FÅTT full barnehagedekning. 50.000 flere barn har fått plass. Vi bygger velferd i kommunene. Vi lovet 10.000 flere ansatte i pleie og omsorg. Det ble 16.000 flere. Vi lovet å pusse opp skoler. Hundrevis av skoler er pusset opp. Over hele landet ser vi at kulturtilbudet styrkes gjennom kulturløftet. Vi utjevner sosiale forskjeller. Skattesystemet er blitt mer rettferdig. De som har mest betaler mer, mens de som har lite betaler mindre. Vi er i gang med tidenes løft for vei og bane. Og bevilger hundre milliarder kroner mer til samferdsel. Vi har mer enn doblet jernbaneinvesteringene. Om få år vil vi også ha doblet antallet kilometer med 4-felts motorvei. Norske skoleelever får bedre resultater i internasjonale undersøkelser, og vi har stoppet privatiseringen av den norske fellesskolen.

FØR STORTINGSVALGET i 2009 sendte LO brev til alle politiske partier i Norge med 41 spørsmål om deres standpunkter i sentrale arbeidslivsspørsmål. Denne rapporten gjør opp et fagligpolitisk regnskap så langt for Stoltenberg II-regjeringen med utgangspunkt i spørsmålene fra LO.

1

Arbeid til alle

Vil regjeringen forbedre vilkårene for dagpengemottakere, blant annet med sikte på mulighet til å ta formell utdanning?

 SVAR: Regjeringen har igangsatt flere prosjekter for arbeidssøkere uten fullført videregående opplæring innenfor reglene for arbeidsmarkedsopplæringen.

Vil regjeringen lovfeste rett til heltid?

 SVAR: Regjeringen følger opp den innførte fortrinnsretten for deltidsansatte og arbeider med ulike løvendringer knyttet til ufrivillig deltid. Vi vil bevilge 75 millioner kroner over tre år til prosjekter rettet mot ufrivillig deltid.

Vil regjeringen utvide dagens ungdomsgaranti slik at alle under 25 år får rett til arbeid, utdanning eller kompetansegivende opplæring innen en arbeidsledighetsperiode på 3 måneder?

 SVAR: Regjeringen arbeider med å sikre at ungdomsgarantien virker som forutsatt.

2

Trygg pensjon

Vil regjeringen garantere den statlige medvirkningen til den tariffestede AFP-ordningen?

 SVAR: Dette har regjeringen gjennomført.

Vil regjeringen arbeide for brede og rettferdige pensjonsordninger i

privat sektor med en samlet dekning på 60–70 prosent av lønn?

 SVAR: Regjeringen arbeider som ledd i pensjonsreformen med å legge et grunnlag for at også ansatte i privat sektor etter hvert kan få en samlet pensjonsdekning på 60–70 prosent.

FOTO: WWW.COLOURBOX.COM

3

Ingen svekkelser i sykelønnsordningen

Vil regjeringen beholde dagens sykelønnsordning uendret?

SVAR: Regjeringen har gjennomført dette gjennom ny intensjonsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv (IA-avtale) 2010.

Vil regjeringen ikke forskjellsbehandle arbeidstakere økonomisk på bakgrunn av sykefravær?

SVAR: Regjeringen har gjennomført dette gjennom ny

intensjonsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv (IA-avtale) 2010.

Vil regjeringen videreføre og forsterke IA-avtalen?

SVAR: Regjeringen har gjennomført dette gjennom ny intensjonsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv (IA-avtale) 2010.

Vil regjeringen styrke Husbankens rolle som et virkemiddel i den sosiale boligbyggingen?

 SVAR: Regjeringen har styrket Husbankens rolle gjennom de siste årene, og denne utviklingen vil fortsette.

Husbanken forvalter en rekke virkemidler som skal gi boligsosiale resultater. I tillegg til individrettede ordninger som bostøtte, etablerings-tilskudd og startlån, stimulerer Husbanken til flere utleieboliger for dem som ikke selv kan etablere seg i egen bolig.

Fra og med 2011 kan tilskudd til utleieboliger gis til etablering av boliger til ungdom generelt. Bostedsløse og andre vanskeligstilte skal fortsatt ha prioritet.

Vil regjeringen utvikle arbeidsmiljøloven slik at bestemmelsene om virksomhetsoverdragelse skal gjelde ved anbud?

 SVAR: Regjeringen arbeider med å gjennomgå bestemmelsene om virksomhetsoverdragelse blant annet for å se på hvilke situasjoner som betraktes som virksomhetsoverdragelse, for eksempel knyttet til anbudssituasjoner.

Vil regjeringen sikre nivået på sosialhjelpen, gjennom nasjonale minstestandarder?

 SVAR: Regjeringen sikrer at sosialhjelpen er en god ordning for utsatte grupper gjennom å videreføre ordningen med statlige veiledende retningslinjer og sørge for at kommunene har økonomi til å følge opp. Kvalifiseringsprogrammet brukes for å få folk over fra sosialhjelp til arbeid.

**Vil regjeringen si nei til konkurranse-
utsetning, anbud og privatisering av
offentlige velferdstjenester?**

 SVAR: Regjeringen ønsker ikke privatisering og kommersialisering av grunnleggende velferdstjenester.

- Vi viderefører en satsing på den offentlige fellesskolen.
- Vi vil beholde et godt offentlig helsevesen, med bruk av ideelle og private tilbydere som et supplement.
- Vi har styrket kommunenes økonomi slik at de kan gi gode omsorgstjenester. Innenfor for eksempel helse og barnevern er det gjennomført egne anskaffelsesrunder for ideelle aktører.

FOTO: WWW.COLORBOX.COM

5

Likestilling

Vil regjeringen gi far (medforelder) fullt ut selvstendige opptjeningsrettigheter i forbindelse med foreldrepermisjon og foreldrepenger?

SVAR: Regjeringen har fulgt opp målsettingen i Soria Moria-erklæringen om å sikre flere fedre rett til fedrekvote. Fra 1. juli 2010 fikk fedre med egen opptjening rett til fedrekvote selv om mor har jobbet mindre enn halv stilling.

- Regjeringen har videre gjennomført at arbeidsavklaringspenger gir opptjening til foreldrepenger fra 1. mars 2010.
- Fra 1. juli 2011 får fedre med egen opptjening rett til foreldrepenger i et uketall tilsvarende fedrekvoten i tilfeller der mor mottar uførepensjon.

FOTO: WWW.COLOURBOX.COM

- Far tjener opp rett til foreldrepen-ger hvis han er yrkesaktiv, og har selvstendig opptjeningsrett. Hvis bare far har opptjent rettigheter (og ikke mor), kan han ta ut inntil 38/48 uker foreldrepermisjon forutsatt at mor er i aktivitet.

Vil regjeringen utvide foreldrepermi-sjonen med full lønn til 52 uker og lovpålegge likere deling mellom mor og far?

 SVAR: Regjeringen har fulgt opp målsettingen i Soria Moria-erklæringen om å utvide fedrekvoten til 14 uker.

- Regjeringen har utvidet den samlede stønadperioden i foreldrepengerordningen med fire uker siden 2005.
- Den samlede permisjonstiden blir 47 eller 57 uker avhengig av om foreldrene velger 100 eller 80 prosent lønnsdekning.
- Regjeringen har som målsetting å øke den samlede permisjonstiden til 48 uker.

Vil regjeringen lovfeste rett til to uker lønnet omsorgspermisjon i arbeidsmiljøloven i forbindelse med fødsel og adopsjon?

 SVAR: Regjeringen har fulgt opp målsettingen i Soria Moria-erklæringen om å utrede hvordan ordningen med den to uker lange omsorgspermisjonen for far ved fødsel eller omsorgsovertakelse kan gjøres bedre.

- Regjeringen sendte i juli 2009 ut et høringsnotat om alternative ordninger for å sikre inntekt under omsorgspermisjon og ammefri.
- Regjeringen har i stortingsmeldingen *Likestilling for likelønn* Meld. St. 6 (2010–2011) varslet at vi vil vurdere å lovfeste en plikt for arbeidsgiver til å dekke lønn under ammefri.

6**Nei til sosial dumping**

Vil regjeringen at norske lønns- og arbeidsvilkår skal gjelde for alle som jobber i Norge og i norsk territorialfarvann?

 SVAR: Regjeringen har gjennomført to handlingsplaner satt i verk en lang rekke tiltak for å motvirke sosial dumping. Det er også innført krav til arbeidstillatelse for sjøfolk i innenriksfart.

Vil regjeringen utvide innsynsretten for tillitsvalgte i forbindelse med krav om allmenngjøring?

 SVAR: I forbindelse med evalueringen av regjeringens to handlingsplaner mot sosial dumping vil det bli sikret at innsynsretten i tilknytning til allmenngjøring av tariffavtaler er godt utformet.

Vil regjeringen støtte ordningen med solidaransvar og videreutvikle denne ordningen?

 SVAR: I forbindelse med evalueringen av regjeringens to handlingsplaner mot sosial dumping vil det bli sikret at solidaransvarsordningen er et godt nok virkemiddel i kampen mot sosial dumping.

Vil regjeringen gå inn for en egen lov for å regulere franchisevirksomhet?

 SVAR: Regjeringen arbeider med å sikre at strukturendringer i næringslivet som flere konserndannelser og franchiser følges mest mulig effektivt opp med nødvendige lovendringer for å sikre arbeidstakerrettigheter og andre hensyn.

Vil regjeringen styrke arbeidstakerbegrepet i arbeidsmiljøloven for å hindre omgåelse av bestemmelsen?

 SVAR: Regjeringen går igjennom arbeidsmiljølovens definisjon av arbeidstakerbegrepet og håndhevingen av dette i forbindelse med arbeidet med en stortingsmelding om arbeidsmiljø som regjeringen skal legge fram. Regjeringen mener det er ►

- ▶ viktig å arbeide for å forhindre organisasjonsformer og tilpasninger som er motivert i å unngå det vernet arbeidsmiljøloven gir arbeidstakere. Arbeidstilsynet har en viktig rolle i dette arbeidet.

Vil regjeringen utsette innføringen av EUs 3. postdirektiv?

 SVAR: Dette direktivet skulle ha vært innført 1.1.2011 og er dermed allerede utsatt, slik det også står i Soria Moria II.

Videre behandling av dette direktivet er til vurdering i regjeringen.

Vil regjeringen utrede konsekvensene av å bruke reservasjonsretten i EØS-avtalen mot EUs 3. postdirektiv?

 SVAR: Samferdselsdepartementet har fått eksterne til å utrede konsekvensene av å bruke reservasjonsretten, de samfunnsmessige konsekvensene av innføring av direktivet samt de økonomiske konsekvensene for de ansatte.

Regjeringen vil nå vurdere ulike sider ved igangsetting av reservasjonsprosessen og av selve mekanismen i EØS-avtalen. Videre behandling av direktivet er til vurdering i regjeringen.

FOTO: SISSEL M. RASMUSSEN, LOAKTUELT

7

Forsvare kollektive avtaler og streikeretten

Vil regjeringen forsvare landsomfattende tariffavtaler?

SVAR: Regjeringen vil forsvare landsomfattende tariffavtaler.

Vil regjeringen forsvare den sentrale lønnsdannelsen?

SVAR: Regjeringen vil forsvare den sentrale lønnsdannelsen.

Vil regjeringen gå imot begrensninger i streikeretten?

SVAR: Regjeringen vil gå imot begrensninger i streikeretten.

Vil regjeringen støtte en utvidelse av skattefradraget for fagforeningskontingenten, ut over dagens nivå?

SVAR: Regjeringen har støttet en utvidelse av fagforeningsfradraget helt siden vi kom i regjering.

FOTO: ANETTE ROBEK/RAVNBORG, NETTVERK

Regjeringen doblet fagforeningsfradraget i den første perioden (2005–2009) fra 1800 kroner til 3600 kr.

I 2010 ble beløpsgrensen justert i tråd med anslått prisvekst, fra kr 3600 til kr 3660.

8

Styrke arbeidsmiljøloven

Vil regjeringen begrense adgangen til midlertidige tilsetninger i forhold til dagens situasjon?

 SVAR: Regjeringen har gjennomført drøftingsplikt i arbeidsmiljøloven for bruk av midlertidige ansettelser.

Vil regjeringen styrke dagens bestemmelser om arbeidstid/overtid i arbeidsmiljøloven?

 SVAR: Regjeringen arbeider med å styrke håndhevingen av regelverket.

Vil regjeringen regne arbeidsrelaterte muskel- og skjelettlidelser som yrkesskade som gir rett til yrkesskadeerstatning?

 SVAR: Regjeringen arbeider med å endre regelverket slik at det etter en individuell vurdering skal kunne gis yrkesskadeerstatning også ved yrkessykdommer som ikke står på dagens yrkessykdomsliste, herunder muskel- og skjelettlidelser.

Vil regjeringen utvide ordningen med regionale verneombud?

 SVAR: Regjeringen har vedtatt å innføre regionale verneombud i renhold og hotell/restaurant.

Vil regjeringen lovfeste retten til bedriftshelsetjeneste for alle arbeidstakere?

 SVAR: Regjeringen har gjennomført utvidelse til 8 nye risikoutsatte bransjer, og ytterligere utvidelse vil vurderes i lys av erfaringene.

FTO, WWW.COLORPEDIA

Vil regjeringen sikre en ordning med finansiering av livsopphold for voksne ved etter- og videreutdanning?

 SVAR: Regjeringen mener at etter- og videreutdanning er sentralt for utvikling og oppdatering av kompetanse i arbeidslivet.

- Vi har styrket innsatsen for voksenopplæring, blant annet gjennom programmet for basiskompetanse i arbeidslivet som gir opplæring i grunnleggende ferdigheter. Regjeringen har også igangsatt forsøk i fire fylker (Sogn og Fjordane, Finnmark, Oppland og Oslo) med videregående opplæring for arbeidsledige.
- Offentlige arbeidsgivere satser også mye på etter- og videreutdanning for å skaffe den kompetansen de trenger. Vi vil bevare Lånekassen som et viktig virkemiddel til å finansiere utdanning for ungdom og voksne.

Vil regjeringen bidra til en ordning med kompetansetillitsvalgte?

 SVAR: Kompetanseutvikling er veldig viktig, og det er positivt at tillitsvalgte kan bidra i dette arbeidet. Vi har i statsbudsjettet for 2011 bevilget 1 million kroner til at de regionale karriereveiledningssentrene kan veilede tillitsvalgte i sin region.

Vil regjeringen lovfeste rett til lærlingplasser og opplæringsplasser etter videregående kurs trinn 2?

 SVAR: Utdanningsdirektoratet har fått i oppdrag å utrede rett til læreplass og alternativ opplæring for dem som ikke får læreplass.

Vil regjeringen styrke den offentlige enhetsskolen ved å gå imot en økning i privatskoletilbudet?

 SVAR: Regjeringen fører en politikk for å styrke kvaliteten i fellesskolen. Gjennom den nye privatskoleloven er det satt en stopper for utvikling av privatskoler som ikke er basert på et pedagogisk eller religiøst alternativ.

Vil regjeringen arbeide for økt bruk av naturgass i Norge, både til energi- og industriformål?

 SVAR: Regjeringen vil fortsette arbeidet med å legge til rette for økt bruk av gass i Norge, blant annet ved:

- Satsing på nye bruksområder for gass gjennom Gassmaks - NOx-av-
- talen, forlenget i fjor til 2018, bidrar til å øke bruken av LNG i skipsfarten.
- Vi har gjennomført satsing på CO₂-håndtering gjennom TCM Mongstad og forskningsprogrammet Climit.
- Vi har gitt støtte til utbygging av LNG-infrastruktur gjennom Enova.

FOTO: LINK WINGE

Vil regjeringen sikre langsiktig industrikraft til konkurransedyktige priser?

 SVAR: Regjeringen vil legge til rette for langsiktig krafttilgang for industrien på konkurransedyktige vilkår ved en rekke tiltak som :

- Etablering av en garantiordning under GIEK for kraftintensiv industris kraftkjøp
- Etablering av en tilskuddsordning under Innovasjon Norge for innkjøpskonsortier for felles kraftkjøp

- Støtte til energieffektivisering gjennom Enova
- Økt krafttilgang gjennom støtte til ny fornybar energiproduksjon, bl.a. gjennom etablering av et felles elsertifikatmarked med Sverige
- Utbygging av økt overføringskapasitet

Vil regjeringen bruke det statlige eierskapet som et aktivt virkemiddel i næringspolitikken?

 SVAR: Regjeringen la fram ny eierskapsmelding i april 2011, hvor vi slo fast at vi vil opprettholde det statlige eierskapet på dagens nivå for blant annet å kunne:

- Sikre norsk hovedkontor for sentrale selskaper
- Holde kontroll med og sikre inntektene fra viktige naturressurser
- Sikre at viktige sektor-politiske hensyn ivaretas

I meldingen stiller vi blant annet tydeligere forventinger knyttet til samfunnsansvar, miljø, arbeidstakerrettigheter og likestilling.

Vil regjeringen forplikte seg til nasjonal oppfølging av nye internasjonale klimaavtaler?

 SVAR: Regjeringen er en pådriver i arbeidet for en ambisiøs og forpliktende global klimaavtale med tilstrekkelige utslippsforpliktelser til å overholde togradersmålet. Vi vil overoppfylle Kyoto-forpliktelsene, og vil fram til 2020 påta oss en forpliktelse om å kutte tilsvarende 30 prosent av Norges utslipp i 1990. Dette kan økes til 40 pst som en del av en bred og omfattende internasjonal klimaavtale.

Vil regjeringen øke bevilningene til kollektivtrafikk for aktivt å redusere privatbilismen?

 SVAR: Regjeringen har siden 2009 økt belønningsordningen med 207,8 mill. kr, fra 223,4 mill. kr i 2009 til 431,2 mill. kr i 2011.

Det er inngått 4-årige avtaler om belønningsmidler med Trondheimsområdet, Kristiansands-området og Buskerud-byen.

Bevilningene til kjøp av persontransporttjenester med tog er økt med 490 mill. kr, fra 1710 mill. kr i 2009 til 2200 mill. kr i 2011.

Vil regjeringen støtte forpliktende planer og målsettinger for økt utbygging av fornybar energi?

 SVAR: Regjeringen har fått på plass avtale om grønne sertifikater med Sverige som vil gi et tilskudd på 26,4 TWh i Norge og Sverige til sammen.

FOTO: ØYSTEIN BRÅTHEN, N.F. MAGASINET

Teksten i dette heftet er hentet fra
Regjeringens fagligpolitiske regnskap.
Oslo, juni 2011.